

Vzpriamená poloha

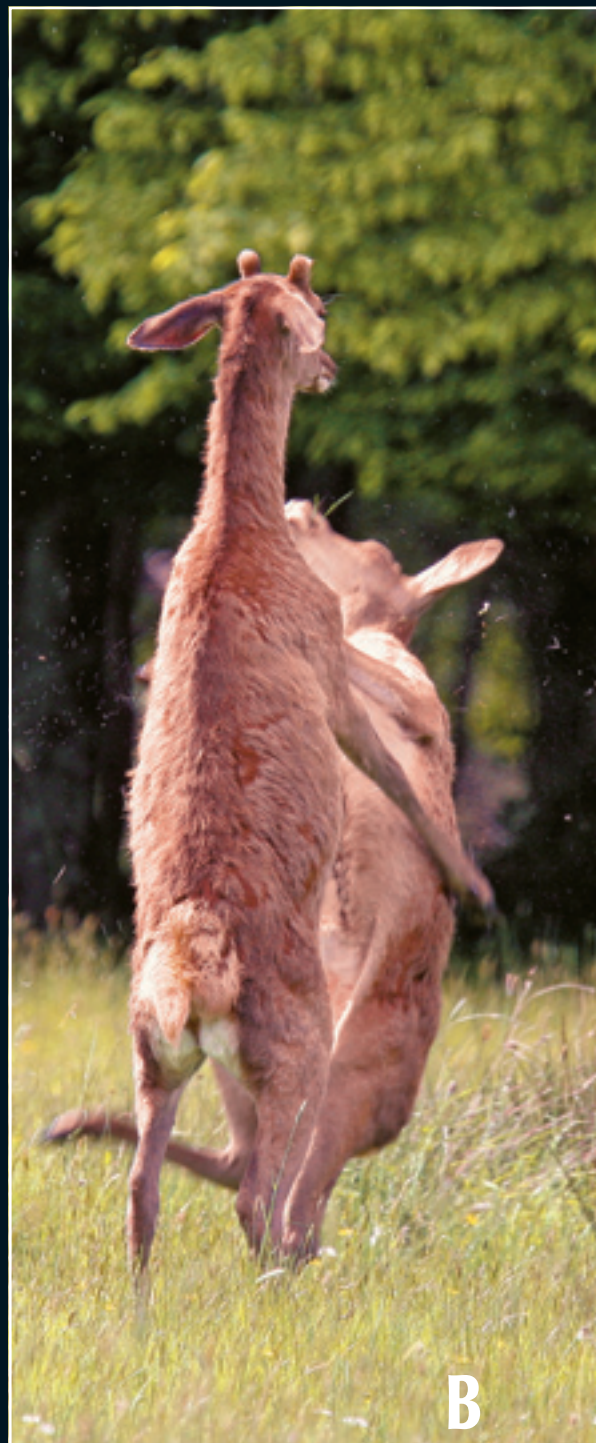
KEĎ SA JELENE STAVAJÚ NA ZADNÉ

Jelene sa vedia vzpriamiť na zadných nohách. Schopnosť, ktorá je pri tomto druhu dobre známa, uplatňujú najmä pri súbojoch. Dominique Bénéteau nám prezrádza a pomocou fotografií i dokazuje ďalšie využitie „vzpriamenej polohy“ jeleňa.

A

B

8.

maja 2007 popoludní sa v nevelmi početná črieda vysokej popása na polianke uprostred lesa. Hneď po príchode zveri vznikla medzi dvoma ihličiakmi spor (fotografie vyššie). Protagonisti škriepky sa napokon rozchádzajú a idú sa pásť každý inam. Zdá sa, že incident je uzavretý až do okami-

Súdlec podľa sily úderov sú súboje medzi jedincami jelenovitej zveri vzpriamenými na zadných nohách vskutku reálne.

hu, keď silnejší z dvojice napadne svojho menšieho druhu. Nasleduje obvyklá séria zastrašovania – súboj v stoji a pád jedného zo zápasníkov pripomínajúci boxera, ktorého poslal k zemi zásah protivníka. Tieto (sledovania) ako aj to nasledujúce, boli urobené vo voľnej prírode v horskom masíve Saint-Evroult-Notre-Dame-du-Bois. Foto-

1

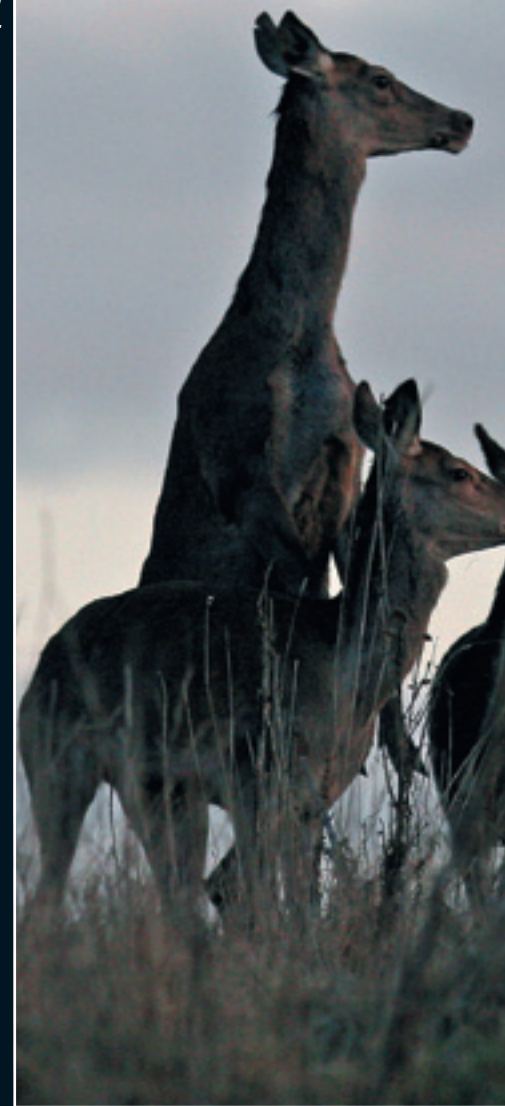
A boxer posielala svojho protivníka k zemi.

2

Etom sa p...avia iné tri samice. Pozerajú smerom k pohonu, odkiaľ prichádzajú výkriky a zvuky poľovníckej signálky.

J z jeleníc s...stavila. Pohyby predných nôh, pred ktorými jej družky ustupujú, jej slúžila len na udržanie stability.

graf Dominique Bénéteau, svedok vskutku zriedkavej scény, nám zaslal ďalšie zábery nafotené v srdci normandského lesa. „Jeleň, súboj inak – bol názov článku uverejneného v jednom z vašich minulých čísel. Písali ste v ňom o schopnosti vysokej vzpriamiť sa na zadných nohách, aby prednými mohla zvädzať „pästné“ súboje. Hoci to nie je nič nezvyčajné, podobné správanie sa objavuje i v iných, **neočakávaných** situáciách, keď ho zvierata používajú na zriedkakedy pozorované účely.“

Predné nohy na udržanie stability

Táto séria fotografií pochádza z 22. januára 2008. Fotograf vysvetľuje: „V zime sa mi stáva, že s fotoaparátom v ruke stávam na krídle pohonu. Z hľadiska skúmania správania zvierat je to veľmi vzrušujúce, boli by ste prekvapení, priatelia poľovníci, koľko zveri uniká z priestoru pohonu ešte pred začiatkom prvého kola, už pri samotnom zvuku áut prichádzajúcich na miesto rozchodu!

V onen deň som zaujal svoje stanovisko na okraji lesa, niekoľko sto metrov od úseku, kde sa poľovalo, na priechode, ktorým zvykne utekať durená vysoká zver. Nadhánka sa začala pred niekoľkými minútami, psy v pohone štekajú. V priese-

ku stromoradia, ktoré mi zakrýva horizont, sa objavuje črieda piatich laní. Zvieratá rozpačito prestupujú, nevedia, čo sa deje, váhajú. Jedna z jeleníc sa vztýči na zadné nohy. Takúto polohu však zaujala iba jediná samica a pohybmi predných nôh, pred ktorými jej družky spätkujú, len udržiava stabilitu. Skúmavo pozoruje okolie smerom k miestnej ceste a k obydliu za stromoradiem. Zvieratá sa otáčajú a stále váhajú. Teraz sa postavia ďalšie tri kusy. Nejde však o konfliktnú situáciu. Predné nohy nepoužívajú, len pozerajú na druhú stranu údolia, ktorým práve prebehli, smerom k obkľúčenému priestoru, odkiaľ sa rozlieha krik a zvuk signálok. Po chvíľke nerozhodného vyčkávania spolu zachádzajú do lesa, na okraji ktorého stojím. Po prvýkrát som bol svedkom toho, ako zver využíva vzpriamenú polohu na to, aby dovidela čo najďalej. Nikdy som o takom niečom nepočul, ani som sa o tom nedočítal v žiadnej príruč-

„Zvieratá rozpačito prestupujú, nevediac vyhodnotiť situáciu, váhajú.“

ke. Napriek všetkým štúdiám, ktoré mu boli venované, pre nás jelen ostáva nevyčerpatel'nou studnicou prekvapení.“

spracoval: Thibaut Macé,
fotografie: Dominique Bénéteau

3

„Po prvýkrát sme ja i moje okolie pozorovali takéto správanie, keď sa zver zahľadela do diaľky.“

4

NÁZOR ODBORNÍKA

Aj jelenice

Guy Bonnet, uznávaný odborník na jelene tvrdí: „Nie je pre mňa žiadnym prekvapením, že sa veľká jeleňovitá zver stavia na zadné. Ako vysvetľuje fotograf, jelene s paroží v lyku sú známe práve tým, že sa bijú v stoji. Zver sa stavia aj preto, aby dočiahla na potravu na stromoch. Raz som sledoval jedinečné divadlo. Išlo o osamotenú

jelenicu, ktorá sa vztýčila a raticami šermovala vo vzduchu s husto poletujúcimi vločkami. Usúdil som z toho, že to považuje za hru, ale čo ja vlastne o tom viem? Pokiaľ ide o záver, že zver využíva vzpriamenú polohu na pozorovanie, je to možné, aj keď sám som to nikdy nevidel, ani som o takom správaní nepočul. Hoci

fotografie dokazujú opak, treba si uvedomiť, že ani šarvátky medzi samicami nie sú vzácnosťou. Často medzi sebou zápasia o hierarchické postavenie v čriede, o to, kto bude na čele. Mimochodom, výsledky nedávnych výskumov podporujú tvrdenie, že čriedu nevedie vždy tá istá vodiaca jelenica.“